

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
โรงเรียนกันทรลักษ์วิทยาคม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
(1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

คำนำ

โรงเรียนก้นทรลักษณ์วิทยาคมดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตใน การปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการ บริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นปัญหา สำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อป้องกันการ ทุจริตของโรงเรียนก้นทรลักษณ์วิทยาคม อีกด้วย เพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาตินโยบาย เสริมสร้างความมั่นคง ของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการ ดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่า คะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

โรงเรียนก้นทรลักษณ์วิทยาคม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	3
3. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	3
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	4
1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	4
1) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	5
2) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	5
3) เกณฑ์การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)	5
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	6
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	9

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจ ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาด ความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำ ให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสีย ไปอาจอยู่ ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจน โอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบ ผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกกลโกงทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วน ตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐ ในปัจจุบัน ที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหา การขาดหลักธรรมาภิ บาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนกัทรหลักวิทยาคม ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดย วิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและ ควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิด การทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและ พันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือ ผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์การ เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้ บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิด ความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และ

ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิด หรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบ ไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้อยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคล เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนกัณฑ์รัชวิทยาคม ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 1 ประเด็น คือ 1) การบริหาร งานบุคคล โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

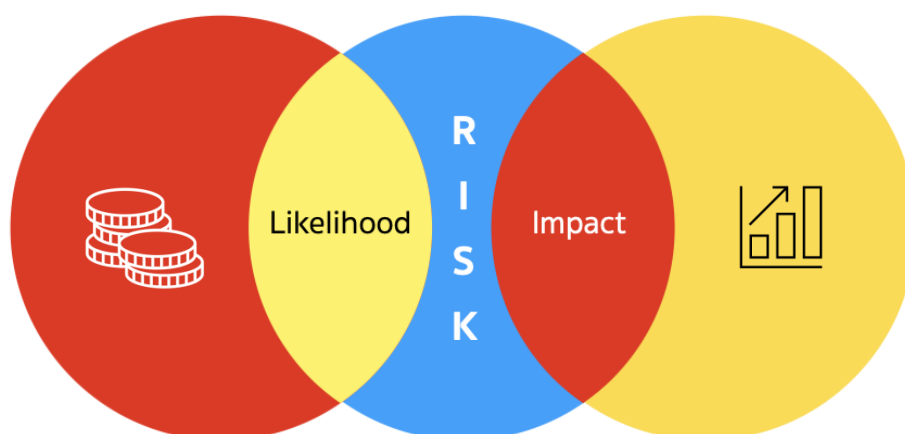
1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงโรงเรียนกัณฑ์รัชวิทยาคม ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์ สำหรับใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้าน โอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลา หนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถ แบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
3	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิณ ซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการ หรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือน ในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหา ความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่ มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่โดยการมองความเสี่ยง การทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจาก การบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจไม่มีจิตสำนึกซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับ ความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนกัณฑ์รัชวิทยาคม แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น 1 ประเด็น คือ

1) การ การบริหารงานบุคคล

จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
1	การบริหารงานบุคคล(กรณีคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน)				
	1.1 การกำหนดคุณสมบัติบุคคลเข้าทำงาน	อาจมีการติดสินบน เจ้าหน้าที่ที่กำหนดคุณสมบัติผู้สมัคร ในลักษณะช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	4	3	12
	1.2 การสอบข้อเขียนของบุคคลเข้าทำงาน	อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อนำข้อสอบมาให้บุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	4	4	16
	1.3 การสอบสัมภาษณ์ของ บุคคลเข้าทำงาน	เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรม โดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน	4	4	16

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดย ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วน ลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับ ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำ การประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความ เข้มแข็ง และดำเนินไปได้อย่าง เหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิด ความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยัง ขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐาน ที่ยอมรับได้เนื่องจาก มีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

โรงเรียนกัณฑ์รัชวิทยาคม จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบโดยกำหนด มาตรการตามตารางดังต่อไปนี้

รายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยาคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการรับสินบน	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
<u>การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน หนังสือ</u> 1. ความเสี่ยงด้านการวางแผนและการจัดทำรายการ	1. จัดทำรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงกับความต้องการจริง 2. ข้อมูลการจัดซื้อผิดพลาด เช่น ปริมาณผิดพลาด, รหัสสินค้าไม่ตรง 3. งบประมาณไม่เพียงพอ / ไม่ได้จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	-ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	☐ ไม่มี ☐ ต่ำ ☒ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก	1.ผู้บังคับบัญชาให้มีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบถามและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2.ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน 3. ดำเนินการจัดทำงบประมาณรองรับให้เพียงพอ	ไม่พบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์การเรียน หนังสือ

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการรับสินบน	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
2. ความเสี่ยงด้านการจัดหา / จัดซื้อ	1. การจัดซื้อไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. ผู้ขายเสนอราคาไม่โปร่งใส หรือมีการฮั้วประมูล 3. เลือกผู้จัดจำหน่ายที่ไม่มีความน่าเชื่อถือ 4. ราคาสินค้าสูงกว่าราคาตลาด	1. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 2. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค. (กวจ)๐๔๐๕.๒/ว๑๙๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานตามภารกิจของ หน่วยงานของรัฐ	☐ ไม่มี ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☒ สูง ☐ สูงมาก	1.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงาน และตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2.แต่งตั้งกรรมการและตั้งนโยบายไม่รับของขวัญไม่ว่ากรณีใดๆโดยผ่านความเห็นชอบจากกรรมการ 3. เลือกร้านผู้จำหน่ายที่ไม่เสนอเงินสินบน 4. ทำการสำรวจตรวจสอบราคากลาง เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่เหมาะสม	ไม่มีการรับสินบนหรือของขวัญจากร้านผู้จัดจำหน่ายหรือผู้ประกอบการต่างๆ

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการรับสินบน	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
3. ความเสี่ยงด้านการส่งมอบ / คุณภาพสินค้า	1.ได้รับอุปกรณ์/หนังสือไม่ตรงตามที่ระบุไว้ เช่น เนื้อหาไม่ตรง, จำนวนไม่ครบ, สินค้าเสียหาย 2.การส่งมอบล่าช้า ทำให้กระทบต่อการเรียนการสอน 3. ไม่มีการตรวจรับอย่างถูกต้อง	1.พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ	☐ ไม่มี ☒ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก	1.ให้มีการสอบทานระหว่างส่วนราชการเพื่อให้มีการติดตามการทำงานตรวจสอบการใช้งานงบประมาณ และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2.แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เช่น แต่งตั้งกรรมการตรวจรับ	ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณและการใช้อำนาจหน้าที่

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการรับสินบน	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
4. ความเสี่ยงด้านการจัดเก็บและแจกจ่าย	1.การเก็บรักษาไม่เหมาะสม ทำให้สินค้าเสียหาย 2. แจกจ่ายผิดกลุ่มเป้าหมาย หรือไม่ทั่วถึง 3. การทุจริตในการแจกจ่าย (เช่น แจกจ่ายซ้ำ , แจกจ่ายให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง)	1.พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ	☐ ไม่มี ☒ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก	1.แต่งตั้งคณะกรรมการในการเก็บรักษาเอกสารให้มีมติชอบอย่างเป็นระเบียบ 2. มีการตรวจสอบเอกสารอย่างละเอียดก่อนจะแจกให้กับกลุ่มเป้าหมาย 3. ใช้บัตรประชาชนยืนยันตัวตนในการรับอุปกรณ์การเรียน เพื่อป้องกันการทุจริต	ไม่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรับสินบนในเรื่องการแจกจ่ายและจัดเก็บเอกสาร

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการรับสินบน	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
5. ความเสี่ยงด้านเอกสารและการตรวจสอบ	1.เอกสารประกอบไม่ครบถ้วน เช่น ใบเสนอราคา, สัญญา, ใบส่งของ 2.ไม่มีระบบติดตามสถานะการจัดซื้อ 3. ไม่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้หากมีข้อร้องเรียน	1.พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ	☐ ไม่มี ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☒ สูง ☐ สูงมาก	1.ให้มีการสอบทานกันระหว่างส่วนราชการเพื่อให้การติดตามการทำงานตรวจสอบการใช้งบประมาณ และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2.แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระบบติดตามสถานการณ์จัดซื้อให้เป็นปัจจุบัน 3. จัดเก็บเอกสารทุกรายการไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ	ไม่พบความเสี่ยงด้านเอกสารและการตรวจสอบ

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ ความเสี่ยง	ประเมินระดับ ความเสี่ยง	กิจกรรมมาตรการ ควบคุม	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
1.การรับสมัครลูกจ้าง ชั่วคราว นักการภารโรง ธุรการโรงเรียน ครูอัตราจ้าง	1.การกำหนดตำแหน่ง ไม่สอดคล้องกับข้อมูล ของบริบทพื้นที่ 2.การควบคุมเวลาใน การประเมินไม่เป็นไป ตามที่กำหนด 3.ทำงานไม่ครบตาม ระยะเวลาสัญญาที่ กำหนดไว้	1.บุคลากรที่มาสมัคร งานอาจไม่ได้ ทำงานตามตำแหน่งที่ ระบุไว้ 2.หัวหน้างานที่ รับผิดชอบไม่ทำ ตารางการประเมิน ติดตามผลการทำงาน ของลูกจ้างชั่วคราว นักการภารโรง ธุรการ โรงเรียน ครูอัตราจ้าง 3.ลูกจ้าง ทำงานไม่ ครบตามระยะเวลา ของสัญญาที่กำหนดไว้	☐ ไม่มี ☒ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก	1.มีการระบุคุณสมบัติการ สมัครงานให้ชัดเจน 2.มีการประเมินติดตาม ผลการทำงานของลูกจ้าง 3.กำหนดข้อกฎหมายใน การทำสัญญาให้ชัดเจน	1.แต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการ การคัดเลือก การรับสมัคร ลูกจ้างชั่วคราว ให้เป็นระบบ 2.ระบุการทำตารางการ ประเมิน กำหนดปฏิทินการ ประเมินผลการทำงานให้ ชัดเจน 3.มีผู้ค้ำประกันการทำงาน รับรองเอกสารและ รับผิดชอบทุกกรณีหากผู้ รับจ้างทำงานไม่ครบตาม สัญญา	ไม่พบจำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการ ทุจริตในหน้าที่	งานบริหารงาน บุคคล
2. การรับสินบนเพื่อ การรับสมัครบุคคลเข้า ทำงานในโรงเรียน	1.บุคคลยอมติดสินบน เพื่อที่จะได้เข้ามา ทำงานในโรงเรียน	1.บุคคลที่ยอมติด สินบน อาจจะมาจาก มีผู้เป็นนายหน้า รับประกันการทำงาน	☐ ไม่มี ☒ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก	1.ประชุมเพื่อสร้างความ เข้าใจในการรับสมัครงาน กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการ งานนี้โดยเฉพาะและย้ำ การรับสมัครด้วยความ เป็นธรรม 2. ให้ผู้ที่มีความเหมาะสม จัดทำงานด้วยความเป็น กลาง 3. ตรวจสอบการทุจริตใน การรับสินบน	1.แต่งตั้งคำสั่ง คณะกรรมการการคัดเลือก การรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ให้เป็นระบบ 2.แต่งตั้งหัวหน้างานที่มี ความเหมาะสม 3. มีการตรวจสอบการทุจริต อย่างเคร่งครัด	ไม่พบจำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการรับ สมัครเข้าทำงานใน โรงเรียน	งานบริหารงาน บุคคล

รายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยาكم ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตารางสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรม/มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. การรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว (นักการภารโรง, ครูอัตราจ้าง)	1. การกำหนดตำแหน่งไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ 2. การประเมินผลการทำงานไม่เป็นไปตามกำหนด 3. ลูกจ้างทำงานไม่ครบตามสัญญาที่กำหนดไว้	ต่ำ	1. กำหนดคุณสมบัติการสมัครงานให้ชัดเจน 2. จัดทำตารางการประเมินและติดตามผลการทำงานของลูกจ้าง 3. กำหนดข้อกฎหมายในสัญญาให้ชัดเจน	1. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกให้เป็นระบบ 2. กำหนดปฏิทินการประเมินผลการทำงานอย่างชัดเจน 3. มีผู้กำกับการทำงานและรับผิดชอบหากลูกจ้างทำงานไม่ครบสัญญา	ไม่พบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการรับสมัครงานในโรงเรียน	งานบริหารงานบุคคล
2. การรับสินบนเพื่อการรับสมัครบุคคลเข้าทำงานในโรงเรียน	1. บุคคลยอมติดสินบนเพื่อที่จะได้เข้าทำงาน 2. มีผู้เป็นนายหน้าในการรับประกันการทำงาน	ต่ำ	1. ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการรับสมัครที่เป็นธรรม 2. ให้ผู้ที่มีความเหมาะสมเป็นกลางในการจัดทำงาน 3. ตรวจสอบการทุจริตเรื่องการรับสินบน	1. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกให้เป็นระบบ 2. แต่งตั้งหัวหน้างานที่เหมาะสม 3. มีการตรวจสอบการทุจริตอย่างเคร่งครัด	ไม่พบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตในหน้าที่	งานบริหารงานบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนนค่าโอกาสของการรับสินบนในสถานศึกษา

เป็นการระบุค่าโอกาสของการรับสินบนในสถานศึกษาว่าจะอยู่ในระดับเป็นไปได้นาน้อยเพียงใด โดยจัดค่าโอกาสของการรับสินบนออกเป็น 5 ระดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : เกณฑ์ประเมิน ระดับโอกาสเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	หลักการพิจารณาโอกาส (ภาพรวม)	ความถี่	% โอกาสเกิด (ภาพรวม)
5	สูงมาก	เกินระดับที่ยอมรับได้มาก	1 เดือน ต่อครั้ง หรือมากกว่า	มากกว่า 80%
4	สูง	เกิดระดับที่ยอมรับได้	1-2 เดือน ต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง	70-79%
3	ปานกลาง	พอยอมรับได้	1 ปี ต่อครั้ง	60-69%
2	ต่ำ	ต่ำกว่าระดับที่ยอมรับได้	2-3 ปี ต่อครั้ง	50-59%
1	ไม่มี	ต่ำกว่าระดับที่ยอมรับได้มาก	5 ปี ต่อครั้ง	น้อยกว่า 50 %

คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน

คำว่า สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้น ไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน “สิน”เป็นคำไทย แปลว่าทรัพย์สิน ส่วนคำว่า “บน” เป็นคำภาษาเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึง การขอร้อง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยในการทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อให้อนุมัติโครงการต่างๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินที่เรียกว่าเงินสินบนอีกประเภทหนึ่ง คือเงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับผู้ที่ทำผิดกฎหมาย ภาษาไทยเรียกว่า สินบนนำจับ เช่น ผู้ช่วยซีไอเอสให้ตำรวจจับผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดจะได้รับสินบนนำจับ

สินบน ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. (โบราณ) น. ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้เป็นเครื่องบูชาคุณหรือตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์
2. (กฎหมาย) น. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
3. น. เงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับ

คำศัพท์	ความหมาย
1.เงินแป๊ะเจี๊ยะ	เงินที่ให้ล่วงหน้าเพื่อขอความช่วยเหลือหรือผลประโยชน์ โดยมักเป็นการจ่ายที่ผิดกฎหมายหรือไม่เป็นทางการ
2.เงินใต้โต๊ะ	เงินที่จ่ายแบบลับ ๆ นอกกระบบ เพื่อให้ได้สิทธิพิเศษหรือผลประโยชน์ต่าง ๆ
3.ส่วย	เงินหรือผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจ เพื่อแลกกับความคุ้มครองหรือไม่ถูกตรวจสอบ
4.สินน้ำใจ	เงินหรือของขวัญที่ให้เป็นการตอบแทนหรือแสดงความขอบคุณ อาจมีลักษณะเป็นสินบนหรือไม่ก็ได้
5.ค่าดำเนินการ	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อให้เรื่องต่าง ๆ ผ่านไปได้ง่ายหรือเร็วขึ้น บางครั้งอาจมีลักษณะเป็นสินบน
6.ค่าอำนวยความสะดวก	ค่าที่จ่ายเพื่อให้ได้ความสะดวกในการดำเนินงาน เช่น การขออนุญาตหรือบริการต่าง ๆ ที่อาจมีสินบนแฝงอยู่
7.ค่าน้ำร้อนน้ำชา	เงินเล็กน้อยที่จ่ายเพื่อแสดงความขอบคุณหรือเป็นน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือ
8.ค่าหัวคิว	เงินที่ต้องจ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์หรือค่าคอมมิชชั่นให้กับคนกลางหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้รับงานหรือโอกาส
9.เงินทอน	เงินที่ได้รับกลับมาหลังจากจ่ายเงินเกินไป โดยบางครั้งอาจมีการบิดเบือนหรือเป็นส่วนหนึ่งของสินบน
10.กินตามน้ำ	การยอมรับหรือร่วมมือกับสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้อง เช่น การรับสินบนโดยไม่ขัดขืน
11.ค่ารับรอง	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อการต้อนรับหรือดูแลแขกผู้มาเยือน บางครั้งอาจเป็นสินบนเพื่อสร้างความสัมพันธ์

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำ

1. นางสาวนิตยาพร อำนวย	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2. นายอักรินทร์ คำงาม	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
3. นางบัวทอง เบ็ญมาศ	ที่ปรึกษาฝ่ายบริหาร	กรรมการ
4. นางสาวอชิราภรณ์ สร้อยศรี	หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ	กรรมการ
5. นางสุนันท์ คำปลิว	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานงบประมาณ	กรรมการ
6. นายพรทิพย์ นามทองใบ	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
7. นายโกวิท วันศรี	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน	กรรมการ
8. นางอัมพร สมปาน	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการและเลขานุการ
9. นางศศิวิมล พุทธวงศ์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. นางสมนา ปลื้มใจ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ